From Knowledge to Collective Action

Connecting Knowledge, Policy and Society for Transformation

Associate Professor Niramon Sutummakid, Ph.D.

หัวข้อที่จะนำเสนอ

01

ที่มาและความจำเป็น
ของการจัดทำ
แผนด้าน ววน.
ฉบับใหม่

02

แนวคิดและ
โครงสร้างของ
แผนด้าน ววน.
ฉบับใหม่

03

กลไกใหม่ในการ
ขับเคลื่อนแผนด้าน
ววน. เพื่อให้เห็น
outcome & impact

04

การเชื่อมองค์ความรู้
นโยบาย และสังคม
เพื่อสร้าง
การเปลี่ยนแปลง

05

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
และทิศทางการ
ขับเคลื่อนประเทศ

01 ที่มาและความจำเป็นของการจัดทำแผนด้าน ววน. ฉบับใหม่

วัตถุประสงค์ของกองทุน วว.

อ้างอิงตาม พระราชบัญญัติสภานโยบายฯ มาตรา 54

THAILAND RISE วว FUND

ส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ
ด้าน**วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ**
เพื่อ**สร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะ และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้**ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
เพื่อให้เกิดการ**พัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน** รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ด้วย

01 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนา**กำลังคน**ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งยกระดับ**ความสามารถของผู้ประกอบการ** ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศ

02 พัฒนา**โครงสร้างพื้นฐาน**ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ และ**ปัจจัยเอื้อ**ที่สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

03 ส่งเสริมให้**โครงการลงทุนขนาดใหญ่**ของประเทศหรือโครงการลงทุนที่รัฐเห็นสมควรกำหนด เป็นกลไกของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

04 สนับสนุนการเพิ่มสมรรถนะใน**การเลือก การรับ การถ่ายทอด และการร่วมมือ**กับบุคคลหรือหน่วยงานต่างประเทศ เพื่อให้ได้วิทยาการและเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และเหมาะสม

05 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน**การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้**ในการพัฒนาระดับชุมชนและพื้นที่

06 บุกเบิก**การวิจัยขั้นแนวหน้า**และการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

แผนด้าน อวน. – จากยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติการ

แผนระดับที่ 1 — ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2580)

แผนระดับที่ 2

- **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** — ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาทุกมิติตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ
- **แผนการปฏิรูปประเทศ** — แก้ไขปัญหาปรับโครงสร้างที่จำเป็นต้องดำเนินการเร่งด่วน
- **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** — ระบุ ทิศทางการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญและเรื่องที่ต้องมุ่งเน้นดำเนินการในระยะ 5 ปี
- **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง** — แก้ไข ป้องกัน แจ้งเตือนหรือยับยั้งภัยความมั่นคงแบบองค์รวม ⇔ นโยบายรัฐบาล / SDGs

แผนระดับที่ 3

- **แผนปฏิบัติราชการ** — แผนปฏิบัติราชการกระทรวง/กรม ระยะ 5 ปี และ รายปี
- **แผนปฏิบัติการด้าน...** — เฉพาะเท่าที่จำเป็นตามบริบทการพัฒนาประเทศ
- **แผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่** — เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และจังหวัด

แผนด้าน อวน. ระยะ 5 ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นโยบาย อว. | SDGs

สอวช | สกสว

กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม **(กรอบ อววน.)**

- แผนด้านการอุดมฯ สป.อว.
- แผนด้าน อวน. สกสว.

จาก SDGs สู่ แผนฯ 14 ถึง แผน ววน.

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผน 14 มีการนำ SDGs มาเป็นกรอบ
อ้างอิงในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

แผน 14 สภาพัฒน์

แผนด้าน ววน.

กลไกสนับสนุนเชิงระบบของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14

THAILAND RISE ววน FUND

บทบาท ของระบบ ววน.

สร้าง	พัฒนา	ยกระดับ	พัฒนาและใช้
องค์ความรู้และหลักฐานเชิงประจักษ์	เทคโนโลยีและนวัตกรรม	ความพร้อมของเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน	กำลังคนวิจัยและนวัตกรรมแก้โจทย์ประเทศ

สนับสนุน การตัดสินใจเชิงนโยบาย

สร้าง	สร้าง
กลไกถ่ายทอดและใช้ประโยชน์	ระบบข้อมูล ตัวชี้วัด และการติดตามสุขภาพของระบบ

02 แนวคิดและโครงสร้างของแผนด้าน ววน. ฉบับใหม่

หลักการเชิงนโยบาย – Guiding Principle

"มุ่งผลสัมฤทธิ์ เชื่อมโยงไร้รอยต่อ และสร้างการเปลี่ยนโฉมประเทศ
(Result-Oriented, Seamless Integration, System Transformation)"

Direction & Alignment

1 Take a Giant Step with Focus

เป็น *"แผนที่มีชีวิต"* ระบุผู้รับผิดชอบและผู้รับประโยชน์ ชัดเจน รวมถึงมีการ Prioritize และ Re-focus อย่างชัดเจน

2 One System, One Goal

สลายรอยต่อระหว่าง FF และ SF โดยใช้ *OKR/KPI ที่สอดคล้องกันทั้งระบบ*

Agile Mechanism

3 Empowerment & Accountability

ให้อำนาจ PMU และหน่วยรับงบประมาณ ตามความเชี่ยวชาญ อย่างมี *Aoooountability* โดย สกสว. ขับเคลื่อนระบบและกลไกภาพใหญ่

4 Strategic Flexible Fund & Dynamic Management

*แผนที่ยืดหยุ่น*และสามารถปรับสัดส่วนงบประมาณให้ยืดหยุ่น เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประเด็นเร่งด่วน

Synergy & Impact

5 บูรณาการทั้ง อววน. ข้ามศาสตร์ ข้ามกระทรวง

บูรณาการสผก.ลัง ร่วมเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบ

6 Demand-Driven Research & Innovation

ขับเคลื่อนจากความต้องการ (Demand) ของ *ภาคเศรษฐกิจและสังคม*เป็นหลัก โดยกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและทุกภาคส่วนตั้งแต่ต้น

รายละเอียด

(ร่าง) แผนด้าน ววน. พ.ศ. 2571 - 2575

(ร่าง) แผนด้าน ววน. พ.ศ. 2571 - 2575

4 ยุทธศาสตร์ → 9 แผนงาน → 20 แผนงานย่อย

Research | **Innovation** | **Technology**

ปรับตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

เพิ่มแผนงาน Co-Investment

เพิ่มแผนงาน ความมั่นคง

เพิ่มแผนงาน SHAP

เพิ่มกลไก Open Science

เพิ่มกลไก RU

เพิ่มกลไก FF2SF

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เศรษฐกิจมูลค่าสูงและความสามารถในการแข่งขัน

แผน 1 ***การลงทุน***ในอุตสาหกรรมขั้นสูง อุตสาหกรรมใหม่ของประเทศและการเชื่อมโยงสู่***ห่วงโซ่มูลค่าโลก***

แผน 2 การ***ยกระดับอุตสาหกรรมและบริการ***ที่มีศักยภาพของประเทศสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงด้วย ววน.

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สังคมแห่งโอกาสและคุณภาพชีวิต

แผน 3 การยกระดับ***คุณภาพชีวิต*** สภาพแวดล้อม และสังคมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรมด้วยนวัตกรรมเชิงบูรณาการ

แผน 4 การขับเคลื่อนประเทศเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรม และการบูรณาการข้ามศาสตร์

เพิ่มความเชื่อมโยง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ความพร้อมอนาคตและความมั่นคง

แผน 5 การเตรียมความพร้อมสู่***อนาคต ด้วยงานวิจัยขั้นแนวหน้า***

แผน 6 การเสริมสร้าง***ความมั่นคงของประเทศ*** การรักษา***ทุนทรัพยากร*** และการเพิ่มความสามารถในการรับมือกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ระบบนิเวศ ววน.

แผน 7 การพัฒนาและใช้ประโยชน์ ***โครงสร้างพื้นฐาน*** ววน.

แผน 8 การพัฒนาและใช้ประโยชน์***บุคลากร***วิจัยและนวัตกรรม

แผน 9 การพัฒนา***ศักยภาพระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม***

ปรับระบบดัชนีตัวชี้วัด FF

Fundamental Fund (FF)

03

กลไกใหม่ในการขับเคลื่อนแผนด้าน ววน. เพื่อให้เห็น outcome & impact

กลไกหลักในการทำงานของทั้ง 4 ยุทธศาสตร์

ของแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ฉบับใหม่ พ.ศ. 2571 – 2575

4 ยุทธศาสตร์ ของแผนด้าน ววน.

1. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
2. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ทั่วถึงและเป็นธรรม ในระบบนิเวศทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
3. เตรียมความพร้อมสู่อาคต เสริมสร้างความมั่นคง และความสามารถในการฟื้นตัว
4. พัฒนาระบบ ววน. ให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกหลัก (กลไกร่วม) ในการขับเคลื่อน ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์

01 กำหนดโจทย์และจัดลำดับความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์

กำหนดทิศทางและโจทย์วิจัยจากความต้องการของประเทศ ใช้ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบการตัดสินใจ

02 บูรณาการความร่วมมือและภาคีเครือข่าย

สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในระบบ ววน. ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันอุดมศึกษา ผู้ใช้ประโยชน์ และภาคประชาสังคม

03 บูรณาการแผนงานและการลงทุน

เชื่อมโยงแผนงานหน่วยบริหารและจัดการทุน และแหล่งงบประมาณ รวมถึงการร่วมลงทุนเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร

04 สนับสนุนทุนอย่างต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่

สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตั้งแต่การพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและต้นแบบ จนถึงการนำไปใช้ประโยชน์

05 ใช้ประโยชน์และขยายผล

ส่งเสริมการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม นโยบาย และพื้นที่ รวมถึงการขยายผลสู่การใช้ประโยชน์ในวงกว้าง

06 พัฒนาระบบข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ และองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อใช้ในการวางแผน ติดตาม และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย

07 ติดตามประเมินผลและเรียนรู้

ติดตามความก้าวหน้า ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อปรับปรุงทิศทางและกำเนินงาน และการจัดสรรทรัพยากร

กลไกเฉพาะในการขับเคลื่อน 4 ยุทธศาสตร์

ของแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ฉบับใหม่ พ.ศ. 2571 – 2575

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลไกหลัก

- การร่วมลงทุน (Co-Investment)
- การเชื่อมโยงการลงทุนจากต่างประเทศ (FDI Linkage)
- ความร่วมมือมหาวิทยาลัย–อุตสาหกรรม (University–Industry Platform)
- ระบบนิเวศนวัตกรรมและการสนับสนุนที่เอื้อต่อการเติบโต (Innovation Ecosystem & Enablers)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ทั่วถึงและเป็นธรรมในระบบนิเวศทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

กลไกหลัก

- การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)
- แพลตฟอร์มวิทยาศาสตร์ภาคพลเมือง (Citizen Science Platform)
- ทุนสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ (Area-Based Transformation Grant)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเตรียมความพร้อมสู่อนาคต การเสริมสร้างความมั่นคง และความสามารถในการฟื้นตัว

กลไกหลัก

- การวิจัยขั้นแนวหน้าระดับชาติ (National Frontier Research Topics)
- การดึงดูดและพัฒนากำลังคนวิจัยศักยภาพสูง (High-Caliber Research Talent Attraction & Development)
- พื้นที่ทดลองเชิงกฎระเบียบและนโยบาย (Regulatory & Policy Sandbox)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศด้าน ววน. ให้เป็นฐานการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

กลไกหลัก

- ระบบบัญชีโครงสร้างพื้นฐาน ววน. ระดับชาติ (National STI Infrastructure Directory)
- การเปิดเผยและใช้ประโยชน์องค์ความรู้แบบเปิด (Open Science)
- การพัฒนาบุคลากรวิจัยและระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง (Researcher Development & Mentoring System)

04 การเชื่อมองค์ความรู้ นโยบาย และสังคม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

กลไก FF to SF

ยกระดับงานวิจัยพื้นฐาน
สู่การใช้ประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์
ด้วยกลไกยืดหยุ่นและโอกาสที่มากขึ้น

1. โมเดล FF (การเพิ่ม Ceiling ให้หน่วยงาน FF)

4 แผนงานย่อยรายประเด็น : 4 เส้นทางการต่อยอดจาก FF สู่การใช้ประโยชน์

ผลงานวิจัยจากงบ FF ที่มีศักยภาพ
(องค์ความรู้/ต้นแบบ/เทคโนโลยี/นวัตกรรม)

1 งานเชิงพื้นที่ (มรภ.)

ต่อยอดผลงาน FF สู่การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น

ผลลัพธ์ : การแก้ปัญหาและยกระดับพื้นที่/ชุมชน

2 เทคโนโลยีและนวัตกรรม (มทร.)

ยกระดับผลงาน FF ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้พร้อมใช้จริงและสร้างมูลค่าเพิ่ม

ผลลัพธ์ : เทคโนโลยี/ต้นแบบที่ผ่านการพัฒนาและนำไปใช้

3 Agenda-based

ต่อยอดผลงาน FF เพื่อตอบพันธกิจหน่วยงาน ความต้องการของผู้ใช้ (Producer–User) และโจทย์ระดับชาติ

ผลลัพธ์ : นโยบาย/มาตรการ/โซลูชัน ที่ใช้จริงในหน่วยงานและระดับประเทศ

4 Science Park

ต่อยอดผลงาน FF สู่การใช้ประโยชน์ใน SMEs โดยอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเป็นตัวกลางเร่งการนำงานวิจัยสู่ธุรกิจ

ผลลัพธ์ : SMEs ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ผลลัพธ์ร่วม

- เกิดการใช้ประโยชน์จริง
- ยกระดับเศรษฐกิจและผลิตภาพ
- แก้ปัญหาสังคมและพื้นที่
- สนับสนุนนโยบาย/ภารกิจรัฐ
- เพิ่มขีดความสามารถ SMEs
- สร้างผลกระทบต่อประเทศ

ความเชื่อมโยงกับแผนด้าน ววน.

- **S4** พัฒนาระบบ ววน. ให้ตอบโจทย์ประเทศ
- **P9** ยกระดับผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์
- **SP9.2** สร้างกลไกการต่อยอดงานวิจัยที่มีศักยภาพของระบบ ววน.

KR ของแผนด้าน ววน. (SP9.2 – KR2)

ร้อยละของกลไก มาตรการ และโมเดลการต่อยอดผลงานวิจัยที่ได้รับการพัฒนา ขยายผล และนำไปใช้ประโยชน์จริง

05 ผลลัพธ์ที่คาดหวังและทิศทางการขับเคลื่อนประเทศ

สิ่งที่แผนด้าน วจน. พ.ศ. 2571 – 2575 จะส่งมอบ

ยุทธศาสตร์ 1
เศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขัน

ไทยเติบโตด้วยภาคผลิตและบริการมูลค่าสูง

จากประเทศที่รับเทคโนโลยีจากต่างชาติ
สู่ประเทศที่*สร้างและเป็นเจ้าของเทคโนโลยีของตัวเอง*

- *ผู้ประกอบการไทยแข่งขันในตลาดโลกได้*
- *เงินลงทุน R&D เอกชนไหลเข้าระบบ*
- *อุตสาหกรรมใหม่เกิดขึ้นบนฐานวิจัยไทย*

75,000 ล้านบาท
เงินลงทุนที่คาดตอบแทน 3 เท่าใน 5 ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ 2
สังคมแห่งโอกาสและคุณภาพชีวิต

โอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิมสำหรับทุกคน

*นวัตกรรม*ที่ไม่หยุดอยู่แค่ห้องแล็บ
แต่*เดินทางถึงชุมชน โรงพยาบาล ห้องเรียน และสิ่งแวดล้อมรอบตัว*

- *ชุมชนฐานรากเข้าถึงนวัตกรรมได้จริง*
- *สิ่งแวดล้อมดีขึ้นด้วยวิทยาศาสตร์*
- *นโยบายของรัฐตัดสินใจบนหลักฐาน*

1.5+ ล้าน คนได้รับประโยชน์โดยตรง (ครัวเรือน /ยากจน)
40% พื้นที่/ชุมชนขยายผลได้
1 เท่า SROI

ยุทธศาสตร์ 3
ความพร้อมอนาคตและความมั่นคง

ประเทศพึ่งพาตัวเองได้ในทุกสถานการณ์

จากประเทศที่รับมือวิกฤตด้วยการนำเข้า สู่ประเทศที่มี
องค์ความรู้และเทคโนโลยีความมั่นคงเป็นของตัวเอง

- *ความมั่นคงหลายมิติที่ไม่ต้องพึ่งต่างชาติ*
- *ฐานความรู้ขั้นแนวหน้าเทียบชั้นโลก*
- *พร้อมรับทุกวิกฤตก่อนที่จะเกิด*

อธิปไตย เทคโนโลยีความมั่นคงและยุทธศาสตร์
Q1/Q2 Frontier Research ระดับโลก
24/7 ระบบ Crisis Readiness

ยุทธศาสตร์ 4
ระบบนิเวศ วจน.

ระบบ วจน. ที่ทำให้ทุกอย่างเกิดขึ้นได้

โครงสร้างพื้นฐาน กำลังคน และกลไกที่เป็นเหมือน
"ระบบปฏิบัติการ" ที่ขับเคลื่อนทั้ง 3 ยุทธศาสตร์

- *โครงสร้างพื้นฐานได้มาตรฐานเข้าถึงได้ (Open Infrastruoture)*
- *นักวิจัยคุณภาพสูงอยู่ในระบบและเคลื่อนย้ายได*
- *งานวิจัยไม่หยุดอยู่ในหิ้ง*
- *ระบบ วจน. ที่น่าเชื่อถือและตรวจสอบได้*

Open Infrastructure
4 แสน+ กำลังคนวิจัยในระบบ
นโยบาย กลไก วจน. สนับสนุน

THAILAND
RISE
FUND
วว
สกสว
Connecting Research
Driving Thailand Forward
AI